

Az EURES hálózat EURES-tagokból (az országos foglalkoztatási szolgálatok és az Európai Bizottság) és az EURES határokon átvéelő partnerségi programja keretében EURES-partnerekből (szakszervezetek, munkáltatói szervezetek, valamint helyi és regionális hatóságok) áll. Olyan tanácsadók hálózatával is rendelkezik, akik személyesen bocsátják az álláskeresőket és munkáltatókat rendelkezésre a kívánt információt. Európa-szerte több mint 500 EURES-tanácsadó dolgozik, akik képzett specialisták, ennél fogva biztosítani tudják az európai munkaerőpiac iránt érdeklődő álláskeresőket és munkáltatóknak az EURES három alapvető szolgáltatását: a tájékoztatást, az útmutatást és az állásközvetítést. Speciális szakmai ismeretük minden mobilitással kapcsolatos gyakorlati, jogi és adminisztrációs kérdésre kiterjed.

Az európai EURES hálózat keretein belül az EURES határokon átvéelő partnerségi hálózata az együttműködő testületek olyan csoportja, melynek célja, hogy ellássa a határ menti régiókra vonatkozó foglalkoztatási mobilitással kapcsolatos információs és koordinációs szükségleteket. E partnerségi hálózat magában foglalja az állami foglalkoztatási szolgálatokat, szakképzéssel foglalkozó intézeteket, foglalkoztatói és szakszervezeteket, helyi hatóságokat, a határ menti régiók foglalkoztatási és szakképzési problémáival foglalkozó intézeteket, valamint az Európai Bizottságot. Jelenleg az EURES-en belül több mint 20 határokon átvéelő partnerség létezik.

Az EURES honlapján álláshirdetések között is válogathatunk. A portálon közzétett álláshirdetések az EURES-tagoktól és -partnerektől, ezen belül is elsősorban az európai állami foglalkoztatási szolgálatoktól származnak. Az említett szervezetek olyan állások meghirdetésére használják az EURES-t, melyekre a munkáltatók más európai országok munkavállalóit szeretnék felvenni. Az ilyen „EURES-állásokat” jelző kék zászló arra utal, hogy a munkáltató az adott állásra elsősorban más európai országokból érkező munkavállalókat keres.

Valamennyi álláshirdetés tájékoztat arról, hogyan kell jelentkezni, és kivel kell kapcsolatba lépni. A kapcsolattartó személy lehet az EURES-tanácsadó, aki feldolgozza a jelentkezést; más esetekben a munkáltatóval történő közvetlen kapcsolatfelvételre is lehetőség van. Az adatbázis pillanatnyilag csak angolul, franciául és németül érhető el. (Jelen cikk írása napján az adatbázisban 70 427 állásajánlat volt elérhető.)

Az EURES portálra saját önéletrajzunkat is feltölthetjük, jelenleg angolul, németül vagy franciául, akár anonim módon is, segítendő, hogy a munkatársat kereső intézmények, vállalatok megtaláljanak minket.

Ahhoz, hogy az álláskeresőket és a munkáltatókat jól megalapozott döntést tudjanak hozni a mobilitással kapcsolatban, gyakorlati, jogi és adminisztratív kérdésekben széles körű információra van szükségük. Az EURES Foglalkoztatási Mobilitás portálja olyan tájékoztató eszközöket biztosít, amelyek segítséget és támogatást nyújtanak azoknak, akik azt fontolgatják, hogy külföldre költöznek, vagy külföldről érkezőket alkalmaznak. Az élet- és munkakörülmények adatbázisában sokféle fontos témában található részletes tájékoztatás, mint például a szállás- és iskolakeresés, adófajták, a megélhetés költségei, egészség, szociális jogszabályok, a képzettségek megfeleltetése stb. A tájékozódás másik hasznos eszköze a Munkaerőpiaccal kapcsolatos információk adatbázisa, amely ország, régió és tevékenységi szektor szerinti bontásban tartalmaz információt az európai munkaerőpiac aktuális alakulásával kapcsolatban.

Az EURES portál szinte teljességében használható már magyar nyelven is a <http://europa.eu.int/eures/home.jsp?lang=hu> címen.

A csatlakozást követő európai munkavállalási lehetőségekről további információt a Külügyminisztérium oldalán lehet olvasni: http://www.kulugyminiszterium.hu/Kulugyminiszterium/HU/Tevekenyseg/Europai_Unio/Munkavallalas/Munkalehetosegek_a_csatlakozas_utan.htm

(Kovácsné Koreny Ágnes)

Bemutatjuk...

... az EPSO-t, az Európai Unió Személyzeti Felvételi Hivatalát

Az Európai Unióhoz való csatlakozásunk több ezer honfitársunk előtt nyitotta meg az utat ahhoz, hogy az EU intézményeiben vállaljon munkát, építsen karriert. Az uniós karrier nem csak a fiatalok és a diplomások számára elérhető jövő: számos szakterületen különböző felkészültségű, tapasztalatú szakembert várnak az intézmények. Aki vágyat érez arra, hogy multikulturális környezetben, európai szinten folytassa szakmai munkáját, annak egy

első látásra bonyolult, ám a bejutáshoz mindenki számára egyenlő esélyeket biztosító felvételi vizsgán kell megfelelnie. A vizsga francia elnevezése: *concours*. A *concours*-okat az EU személyzeti irodája, az EPSO hirdeti meg.

Az Európai Személyzeti Felvételi Hivatal (*European Personnel Selection Office = EPSO*) 2003 januárjában kezdte meg működését Brüsszelben. A hivatal célja, hogy nyílt versenyvizsgák szervezésével magasan kvalifikált szakembereket toborozzon az Európai Bizottság, a Tanács, az Európai Parlament, az Európai Bíróság, az Európai Számvevőszék, a Gazdasági és Szociális Bizottság, a Régiók Bizottsága és az Európai Ombudsman Hivatala számára. Az EU-intézmények megbízásából koordinálja a válogatásokat, s összefogja az európai uniós karriert fontolgató jelentkezők pályázatait.

Annak megfelelően, hogy a poszt milyen képzettséget, felkészültséget, tapasztalatot igényel, az EU-intézményekben A, B, C és D típusú pozíciókról beszélhetünk. Az egyes kategóriákban belül a területen eltöltött évek, a tapasztalat alapján különböző lépcsők (step) léteznek – ezek adják a besorolás szerint megállapított fizetés alapját is.

Álláslehetőségek diplomások számára

Az A kategóriás pozíciók a diplomások számára nyitottak. Az A8-as szintre azok jelentkezhetnek, akik kezdők, friss diplomások, akiknek nincs számottevő szakmai tapasztalatuk. Az A7-es vagy A6-os szintű nyílt versenyvizsgák azoknak nyújtanak lehetőséget, akik legalább hároméves szakmai gyakorlattal rendelkeznek a megfelelő területen. A diplomásoknak szóló álláslehetőségek zöme az adminisztrációban és a menedzsmentben kínálkozik, függetlenül attól, milyen területen szerezte diplomáját a pályázó. Ahogy múlnak az évek, a kategórián belül is egyre magasabb *step*-re léphetnek az *eurokraták*, vezetővé válhatnak, nő a fizetésük, és a különböző egyéb juttatások mértéke.

Egyetemi diplomával nem rendelkezők karrierlehetőségei

A B fokozatú állásokra a középfokú végzettséggel rendelkező jelentkezőket várják: itt feltétel a legalább kétéves szakmai tapasztalat. A B kategóriás alkalmazottak feladata elsősorban a végrehajtás, az adatszolgáltatás az EU-tevékenységek valamennyi területén. A terület rendkívül sokszínű lehet: pályázatok, költségvetési ügyek, vámkezelés, IT és számítástechnika, valamint felmérések világszerte.

A C kategóriás állomány területe főként az adminisztratív és titkári jellegű tevékenységek, ám a lehetőségek itt is változatosak, s a személyzet nemegyszer önálló felelősséggel tartozik munkájáért. A pályázók középfokú végzettséggel és – adott esetben – két-három éves szakmai tapasztalattal rendelkeznek (ebbe beletartozhat a szakképesítés is). Munkájukat a D kategóriás állomány segíti, akik alapvető kétéves és támogató munkát végeznek (pl. gépkocsivezetők).

Az állandó státusú EU-tisztviselőket tehát nyílt versenyvizsgákon választják ki. A versenyvizsgák felhívásait a tagállamok sajtóorgánumaiban, internetes oldalakon, a *Hivatalos Lapban* (*Official Journal*) és a hivatal (EPSO) honlapján (<http://europa.eu.int/epso/>) teszik közzé. A szervek elvárásaitól függően minden felvételi más és más. A vizsgák tematikája és nehézségi foka függ attól, milyen pozícióra és milyen szinten pályázik az állampolgár. Vannak vizsgák, amikor meghatározott állampolgárságú (pl. magyar) alkalmazottakat keresnek általános köztisztviselőnek. Másor pl. csak cseh tolmácsokat akarnak felvenni, de külön vizsgát írnak ki jogászoknak, közgazdászoknak, titkárnőknek is. A *Hivatalos Lapban* megjelent kiírás minden szükséges részletet tartalmaz: mit foglal magában a meghirdetett állás, milyen végzettség és szakmai tapasztalat szükséges, s melyek a válogatás egyéb kritériumai. A kiírásban pontosan megadják azt is, hány személyre van szükség az adott területen.

A vizsgákra újabban elektronikusan is lehet jelentkezni, az EPSO honlapján keresztül. A pályázók itt létrehozhatnak maguknak egy személyes profilt, ahová az EPSO különböző üzeneteit, leveleit, a vizsgák eredményeit eljuttathatja nekik. Itt értesítik a pályázókat a felvételi vizsga helyéről és idejéről is.

A vizsga egy feleletválasztós feladatsor, amely a verbális és – bizonyos esetekben – a numerikus érvelési készséget, valamint az Európai Unió ismeretét és a nyelvi készséget hivatott felmérni. Ahol elvárás, ott előfordulhat, hogy speciális ismereteket számonkérő előválogatást is szerveznek. (Ez történt 2003-ban, amikor először hirdették meg a *concours*-t a közép-kelet-európai országok állampolgárai számára.) Ezt követi az írásbeli, majd végül a szóbeli vizsga. A vizsgák felépítése és a tesztek típusai a versenykiírásban olvashatók részletesen. Ha valaki mind az írásos, mind a szóbeli vizsgán megfelel, még ne számítson automatikusan állásra. A válogatás végén a teljesítmény alap-

ján felállítják a legjobbak listáját, s a legmagasabb pontszámot elért pályázók egy várólistára kerülnek, hogy egy esetleges megüresedés alkalmával az adott intézmény rendelkezésére állhassanak. Amikor egy intézményben üresedés van (pl. nincs elég magyar fordító), erről a várólistáról állíthatják össze azoknak a jelentkezőknek a csoportját, akiket személyes meghallgatásra hívhatnak be. A vizsgán sikeres pályázók alkalmazása az intézményekben tehát nem garantált, nagymértékben függ a megüresedő állások számától.

Fontos tudni, hogy noha elvileg bármely uniós hivatalos nyelven lehet vizsgázni, az új tagországok állampolgárai egyelőre csak angolul, franciául vagy németül vizsgázhatnak!

Lássunk néhány példát arra, mit kell tudnia egy kezdő, A8-as/A7-es általános köztisztviselői poszt-ra jelentkezőnek!

„A” teszt: 40 kérdés az európai integráció története, az Alapszerződések, az EU jelenlegi tevékenysége, aktualitások, közösségi politikák témájában – mindez angolul, németül vagy franciául.

Pl. Hol van a Európai Emberi Jogi Bíróság székhelye?

- a) Strasbourg b) Hága
- c) Genf d) Luxembourg

Pl. Hogyan hozza döntéseit az Európai Bizottság?

- a) tagjai egyszerű többségével b) a jelen lévő tagok egyszerű többségével
- c) a tagok minősített többségével d) a jelen lévő tagok minősített többségével

„B” teszt: Általános köztisztviselőknek a fenti területek mélyebb ismerete; jogászoknak ennek jogi aspektusai; közgazdászoknak ennek gazdasági, pénzügyi részletei. Pl. Mennyi 2000-ben a Közösség által elköltött teljes összeg?

- a) 38 milliárd euró b) 52 milliárd euró
- c) 83 milliárd euró d) 150 milliárd euró

„C” teszt: Ün. *numerical and verbal reasoning*, vagyis numerikus és verbális érvelés. Itt egyrészt adatsorokból (pl. termelési adatok), grafikonokból kivont (kiszámolt) információk alapján kell kérdésekre válaszolni, másrészt 8-10 soros idegen nyelvű szövegből kell kiszűrni a kérdésekre választ adó információt. A tesztet nehezíti, hogy meghatározott időtartam alatt (1 óra) kell megoldani, s a számításokhoz sem használható semmiféle segédeszköz.

A tesztek követően (előválogatás) a tényleges írásbeli vizsga következik: 4-6 téma közül kell egyet kiválasztani, s arról egy esszét írni.

A vizsgákra való felkészülést segítheti az EPSO honlapján elhelyezett néhány korábbi teszt

(http://europa.eu.int/epso/competitions/test_sample_en.htm), illetve interaktív teszt (http://europa.eu.int/epso/competitions/test_interactif_en.cfm), amellyel azonnal próbára tehetjük felkészültségünket. Néhány országban felkészítő kurzusokon is részt vehetünk, de számos könyv is rendelkezésünkre áll a felkészüléshez. Például:

Európa kalauz : Ifjú EU-polgárok felvételi vizsgája az EU intézményeibe / [...szerzői Christine Stix-Hackl et al.] ; [ford. Szágmeiszter Nikolette]. - Budapest : Környezet és Fejlődés K. : Európa 2000 a Demokráciáért Alapítvány, 1999

250 mcq on Europe and European policy / Bardoux, Jean-Luc. – The European Bookshop, 2004.

(Ez a könyv számos uniós hivatalos nyelven létezik!)

A concours mellett az EU-intézmények korlátozott számban pályáztatnak ideiglenes (temporary) és kisegítő (auxiliary) státusú állásokat is, s időnként határozott időre szóló munkaszerződéses ügynökségi állásokat is meghirdetnek. Ezeket az EPSO tevékenységétől és fő küldetésétől független munkaszerződéseket egyedi esetenként közvetlenül az érintett intézmény kezeli.

További hasznos linkek:

- EU-karrier: <http://www.eu-careers.com/>
- Uniós munkalehetőség – lépésről lépésre: http://www.eu-exams.com/eu_recruitment.html

Gyakornoki állások:

- Európai Parlament: <http://www.europarl.eu.int/stages/default.htm>
- Tanács: <http://ue.eu.int/trainee/default.asp?lang=en>
- Európai Bizottság: <http://europa.eu.int/comm/stages>
- Európai Bíróság: <http://curia.eu.int/en/indexaz/index.htm>
- Számvevőszék: <http://www.eca.eu.int/en/menu.htm>
- Régiók Bizottsága: http://www.cor.eu.int/en/cont/cont_rec.html
- Gazdasági és Szociális Bizottság: <http://www.ces.eu.int/pages/en/acs/stock.htm>
- Európai Ombudsman: <http://www.euro-ombudsman.eu.int/trainee/en/default.htm>
- Határozott időre szóló szerződések: http://europa.eu.int/epso/working/detlw_en.htm
- Az Európai Közösségek Tisztviselőinek Személyzeti Szabályzata: http://europa.eu.int/comm/dgs/personnel_administration/statut/tocen100.pdf

(Kovácsné Koreny Ágnes)

Linkajnló

EUtutakozó: <http://www.eutudakozo.hu/>
 EU Pályázati Központ: <http://www.eupk.hu/>
 Online EU-tanfolyam: <http://www.eutanfolyam.hu/>
 Ösztöndíjak, továbbtanulás, európai egyetemek:
<http://eu-egyetem.lap.hu/>
 Online uniós játék: <http://www.europaquiz.org/>
 Magyar Európa Egyesület: <http://www.meegy.hu/>
 Kutatási jelentések az EU bővítésével kapcsolatban:
 Enlargement Research Bulletin –
http://europa.eu.int/comm/enlargement/docs/research/current_issue.htm

Könyvajnló

Európai Tükör. Különszám. Európai Füzetek az uniós csatlakozásról. A sorozat keretében 2004. május előtt megjelent szakértői tanulmányok gyűjteménye 2 kötetben. Budapest: Miniszterelnöki Hivatal Kormányzati Stratégiai Elemző Központ, 2004. I. kötet: p. 1–719., II. kötet p. 720–1387.

A Miniszterelnöki Hivatal Kormányzati Stratégiai Elemző Központ kiadványa az *Európai Tükör* című havonta megjelenő folyóirat. Az európai uniós tájékoztatásban elsőrangú és szerepű, mert első kézből, hatékonyan és érthetően tájékoztat az Európai Unióban és Magyarországon zajló eseményekről – az EU szemszögéből. A folyóirat rövidebb és hosszabb lélegzetű cikkeket, illetve tanulmányokat közöl az Európai Unióról és Magyarországról, a hazánkat érintő kérdésekről és témákról. A tanulmányok és cikkek szerzői az európai integráció legnevesebb szakértői, kutatói és tudósai.

A Miniszterelnöki Hivatal Kormányzati Stratégiai Elemző Központja 2004-ben elindított egy új kiadványsorozatot az Európai Tükör folyóirat mellett *Európai Füzetek* néven, amely sokáig csak elektronikus formában volt hozzáférhető a Külügyminisztérium és az EUvonal honlapján. Az Európai Füzetek sorozat anyagai azonban nemrégiben nyomtatott formában is megjelentek, mint az Európai Tükör folyóirat különszáma.

A különszám két kötetben 23 témakörben közöl tanulmányokat neves szerzőktől és szakértőktől. A főbb témakörök között találhatók például: áruk szabad áramlása, személyek szabad áramlása, szolgáltatások szabad áramlása, a tőke szabad áramlása, vállalati jog, versenypolitika, mezőgazdaság, közlekedéspolitika, adózás, gazdasági és monetáris unió, szociálpolitika és foglalkoztatás, iparpolitika, kis- és középvállalatok, tudomány és kutatás, oktatás és képzés, kultúra és audiovizuális politika, környezetvédelem, regionális politika, fogyasztóvédelem, bel- és igazságügyi együttműködés, vámunió, kül- és biztonságpolitika. Minden közművelődési, szakkönyvtárnak nagyon hasznos és nagyon hatékony információs tájékoztató eszköz lehet az Európai Unióhoz kötődő témakörökben.

A különszám anyagai elérhetők a következő címen:

Külügyminisztérium:

<http://www.kulugyminiszterium.hu>

EUvonal: <http://www.euvonal.hu>

(Gerencsér Judit)

Összeállította: Kovácsné Koreny Ágnes